

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-BLD

Onderwerp

M&O Uitvoeringskader Tozo

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2021-002640	☒ B & W	12-10-2021
Datum	27-09-2021	☐ Raad	--
Programma:		☐ Burgemeester	--
07 Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. De Geest		- Burgemeester	- Weth. Grijsen
		- Weth. De Geest	- Weth. Verhaar
		- Weth. Walder	- Weth. Rorink

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☒ Openbaar	12-10-2021
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
Programmamanager	04-10-2021	☒ adj.secr.	07-10-2021
Wethouder	04-10-2021	☐ gem.secr.	--
BIS Openbaar			
Status	Definitief 2021-10-13		

Bijlagen

1. Uitvoeringskader M&O

B & W d.d.: 12-10-2021

Besloten wordt:

- 1 Het Uitvoeringskader Misbruik & Oneigenlijk gebruik Tozo vast te stellen;
- 2 De nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb	Nee
Bekendmaking conform Awb	Nee

ADVIESRADEN:

Toelichting

Inleiding

Door de coronacrisis zijn veel bedrijven verplicht gesloten vanaf 16 maart 2020. Om ondernemers te ondersteunen zijn er diverse regelingen in het leven geroepen. Een van de regelingen wordt via de gemeente uitgevoerd. Het gaat hierbij om de Tijdelijke ondersteuning zelfstandige ondernemers (Tozo).

Om de uitvoering hiertoe in staat te stellen, terwijl er destijds nog geen juridische uitwerking van de regeling beschikbaar was, mocht de bewijsvoering voor de inlichtingenplicht (deels) gebaseerd worden op verklaringen van de aanvrager. Dit heeft als risico dat een aantal uitkeringen ten onrechte of te hoog zijn verstrekt. De Tozo wordt namelijk vooraf verstrekt op basis van een voorlopige schatting en pas achteraf definitief vastgesteld.

Via dit controleprotocol wordt de controle van de Tozo-regelingen vastgelegd. Tevens wordt in het controleprotocol ingegaan op het Misbruik & Oneigenlijk (=M&O) gebruik. Door dit controleprotocol te laten vaststellen inclusief M&O-beleid door het college worden de spelregels voor de controle vastgesteld. Deze controleregels gelden zowel voor de interne controle als voor de accountantscontrole. We stellen deze regels op papier binnen de kaders van de verordening op grond van artikel 212 van de gemeentewet

Onder misbruik wordt verstaan: het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte uitkering te verkrijgen. Dit kan gelijk worden gesteld aan het plegen van fraude. Beheersmaatregelen zijn fraudepreventie, handhaving, fraudeopsporing en sancties.

Onder oneigenlijk gebruik wordt verstaan: door het aangaan van rechtshandelingen verkrijgen van een uitkering in overeenstemming met bewoording van de wetgeving, maar in strijd met het doel waarvoor de uitkering wordt verstrekt.

Beoogd resultaat

Duidelijke regels over de verantwoording van de Tozo voor de betrokken ondernemers en de afdeling die dit toetst. Mocht er onverhoop teveel Tozo ontvangen zijn, is de wijze van terugvordering beschreven, zoals dat ook al in de beschikking heeft gestaan.

Kader

Participatiewet

Argumenten voor en tegen

Argument voor: Het is van belang om het misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) van Tozo zo veel mogelijk te beperken en daarom moet er een adequaat M&O-beleid komen.

Argument tegen: geen.

Extern draagvlak (partners)

Het uitvoeringskader M&O is ter kennisname aan de ASDD gestuurd.

Financiële consequenties

De Tozo is een specifieke uitkering. Dat wil zeggen dat aan de verstrekking van het geld aan de gemeente bestedingsvoorwaarden zijn verbonden en dat de gemeente zich daarover verantwoordt aan het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). In de Tozo is geregeld dat alleen rijksvergoeding wordt verstrekt voor kosten waarvan de gemeente de rechtmatige besteding heeft verantwoord. De als fout of onzeker verantwoorde kosten komen (in beginsel) niet in aanmerking voor rijksvergoeding.

Rechtmatigheid betekent het handelen in overeenstemming met wet- en regelgeving. Bij Tozo betekent dit voor gemeenten dat dossiers op alle rechtmatigheidseisen zijn gecontroleerd en dat de uitkeringen op juiste wijze zijn vastgesteld en verstrekt. Gemeenten verantwoorden zich over de besteding van de Tozo-middelen via 'Single information, Single audit' (SiSa).

Aanpak/uitvoering

De uitvoering zal geïnformeerd worden over het Uitvoeringskader M&O.

Uitvoeringskader Misbruik & Oneigenlijk gebruik Tozo Gemeente Deventer 2021

Inhoudsopgave

1. Inleiding

2. Doelstelling

3. M&O beleid

4. Wettelijk kader

5. Aanvraagproces

6. Controle vooraf

7. Controle achteraf

8. Terugvordering

1. Inleiding

Door de coronacrisis zijn bedrijven verplicht gesloten vanaf 16 maart 2020. Om ondernemers te ondersteunen zijn er diverse regelingen in het leven geroepen. Een van de regelingen wordt via de gemeente uitgevoerd. Het gaat hierbij om de Tijdelijke ondersteuning zelfstandige ondernemers (Tozo).

Om de uitvoering hiertoe in staat te stellen, terwijl er destijds nog geen juridische uitwerking van de regeling beschikbaar was, mocht de bewijsvoering voor de inlichtingenplicht (deels) gebaseerd worden op verklaringen van de aanvrager. Dit heeft als risico dat een aantal uitkeringen ten onrechte of te hoog zijn verstrekt. De Tozo wordt namelijk vooraf verstrekt op basis van een voorlopige schatting en pas achteraf definitief vastgesteld, net zoals bij de Kinderopvangtoeslag van de Belastingdienst.

Vooraf bij Tozo 1 zijn de regels tussentijds gewijzigd. Daarmee heeft de Rijksoverheid onduidelijkheid geschapen voor zowel de ondernemers die de regeling konden aanvragen als voor gemeenten die de regeling zo snel mogelijk moesten gaan uitvoeren. Hiermee is in de hand gewerkt dat gegevens niet juist konden worden uitgevraagd bij aanlevering omdat er zeer beperkte tijd was voor controle aan de voorkant. Kortom of er sprake is van M&O is bij deze regeling vooral iets wat door controle achteraf geconstateerd wordt. De manier waarop we M&O gaan toepassen is in deze beleidsnota beschreven en vastgelegd.

2. Doelstelling

Via dit controleprotocol wordt de controle van de Tozo-regelingen vastgelegd. Ook wordt in het controleprotocol ingegaan op het Misbruik & Oneigenlijk (hierna: M&O) gebruik. Door dit controleprotocol inclusief M&O-beleid te laten vaststellen door het college, worden de spelregels voor de controle vastgesteld. Deze controleregels gelden zowel voor de interne controle als voor de accountantscontrole. We stellen deze regels op papier binnen de kaders van de verordening op grond van artikel 212 van de gemeentewet.

3. M&O-beleid

M&O-beleid is een onderdeel van de rechtmatigheidseis die getoetst moet worden. Het gaat hierbij om het feit dat belanghebbende gegevens verstrekken die aantoonbaar juist en volledig zijn. Dit ter bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving.

Onder misbruik wordt verstaan: het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte uitkering te verkrijgen. Dit kan gelijk worden gesteld aan het plegen van fraude. Beheersmaatregelen zijn fraudepreventie, handhaving, fraudeopsporing en sancties.

Beheersmaatregelen zijn fraudepreventie, handhaving, fraudeopsporing en sancties.

Onder oneigenlijk gebruik wordt verstaan: door het aangaan van rechtshandelingen verkrijgen van een uitkering in overeenstemming met bewoording van de wetgeving, maar in strijd met het doel waarvoor de uitkering wordt verstrekt.

Beheersmaatregelen die hierbij horen zijn, handhaving, voorlichting, analyse toepassing en

4. Wettelijk kader

Voor de rechtmatigheid van de Tozo zijn o.a. de volgende documenten relevant:

- De AMvB Tozo d.d. 21 april 2020;
- De ministeriële regeling i.v.m. uitbreiding doelgroep Tozo d.d. 1 mei 2020;
- Wijziging ministeriële regeling i.v.m. Tozo 2 d.d. 29 mei 2020;
- Wijziging AMvB Tozo i.v.m. Tozo 3 d.d. 1 oktober 2020;
- Wijziging ministeriële regeling i.v.m. hoogte uitvoeringskosten d.d. 1 oktober 2020
- Wijziging ministeriële regeling i.v.m. uitstel beperkte vermogenstoets, volgt.
- Handreiking Tozo voor gemeenten van Stimulansz
De aanpak - controle naleving Tozo / Toolbox
Tozo-wetgeving – foutentabel ministerie BZK (SiSa) oktober 2020
(concept)Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2020

In verband met de verschillende verlengingen van de regeling, worden de verschillende tijdvakken als volgt aangeduid:

- Tozo 1: aanvragen vanaf 1 maart tot 1 juni 2020;
- Tozo 2: aanvragen vanaf 1 juni 2020 tot 1 oktober 2020;
- Tozo 3: aanvragen vanaf 1 oktober 2020 tot 1 april 2021;
- Tozo 4: aanvragen vanaf 1 april 2021 tot 1 juli 2021;
- Tozo 5, aanvragen vanaf 1 juli 2021 tot 1 oktober 2021.

5. Het aanvraagproces

Persoonlijk gesprek: Elke aanvraag is opgevolgd door een persoonlijk telefonisch of digitaal gesprek, waarin de geloofwaardigheid van de opgaven van de aanvraag werd getoetst. Van deze gesprekken is kort rapport opgemaakt. Deze gesprekken zijn gevoerd door medewerkers die bekend zijn met de lokale situatie vanuit bijstandsverlening en/of bedrijfscontacten in hun reguliere functie. Dit is ingevoerd vanaf Tozo 2.

Functiescheidingen: op het rapport is door een tweede medewerker beschikt (vier ogen principe), die daarbij ook het uitkeringssysteem en BRP kon raadplegen. Verder is er een scheiding tussen de beschik- en de betaalfuncties. Daarnaast werden na het genomen besluit, maar voor de betaling, nog controles uitgevoerd en een werkproces geboekt voor de medewerker.

Identiteitsbepaling: Naast de legitimatieplicht, hanteerden wij dwingend Digid bij het indienen van alle aanvragen en een dwingende BRP koppeling bij het vastleggen van die aanvragen in het uitkeringssysteem. Vanaf Tozo-1 is structureel gevraagd om overlegging van ID bewijs en/of paspoort te overleggen. Wel werd ingestemd met een verlopen document om te vermijden dat aanvragers naar de gemeentebalie moesten komen om verlopen documenten te vervangen.

Instructies: Bij de gesprekken en de beoordelingen zijn de diverse Toolkit documenten gebruikt die door de VNG in samenspraak met het verantwoordelijke ministerie zijn opgesteld. Deze zijn telkens geüpdate bij het verschijnen van een nieuwe versie.

Periodiek rechtmatigheidsformulier: al in april 2020 is overgegaan van voorschotbetaling naar reguliere maandbetaling. Bij de reguliere maandbetalingen van de Tozo uitkeringen voor levensonderhoud, is vanaf 1 juni 2020 telkens voorafgaand een rechtmatigheidsonderzoeksformulier opgevraagd bij de aanvrager. Daarbij is verzocht om bewijsstukken, maar waar die niet geleverd werden is geleund op de eigen verklaring van de aanvrager.

Voorlichting en informatieverstrekking: Bij Tozo 1,2 en 3 zijn er kennissessies voor ondernemers georganiseerd. Daarnaast is de website ingericht over informatie m.b.t. Tozo en aanvragen van een uitkering. Het KCC is uitgebreid geïnformeerd en telefonisch zijn ondernemers geïnformeerd.

Toetsing aan Suwinet: Met ingang van 1 oktober 2020 wordt ook de raadpleging van het SUWInet betrokken bij de beoordeling van aanvragen en rechtmatigheidsformulieren (voorafgaand aan uitbetalingen), rekening houdend met de onzekerheid over de volledigheid en juistheid van de daarin opgenomen gegevens (vooral het urencriterium).

6. Controle vooraf

Het karakter van de Tozo als noodmaatregel rechtvaardigt dat er bij de controle vooraf meer restrisico's worden aanvaard dan bij reguliere omstandigheden gebruikelijk zou zijn.

De controle bij aanvraag levensonderhoud Tozo is gedaan aan de hand van:

- Digitale verificatie van identiteit en domicilie (middels DigiD en raadpleging BRP, check leeftijd, gezinssamenstelling/samenlevingsvorm);
- Eigen verklaringen van de ondernemer over inschrijving Kamer van Koophandel, het opgeven van verwachte inkomen in de periode waarover bijstand wordt gevraagd, verklaring urencriterium, startdatum onderneming, erkenning door fiscus als ondernemer;
- Jaarrekeningen, begrotingen en belastingaangiftes (bij aanvraag levensonderhoud en bedrijfskapitaal);

- Maandelijkse inkomstenverklaringen. De betaalbaarstelling van de maandelijkse uitkering wordt automatisch geblokkeerd totdat de ondertekende inkomstenverklaring aangeleverd is. Hiermee wordt de hoogte van de bijstand maandelijks afgestemd op de feitelijke situatie.
- Gezamenlijke aanvraag met aanvaarding hoofdelijke aansprakelijkheid. Binnen de Participatiewet is de definitie van gehuwden ruim geformuleerd. De aanvrager en partner moesten een verklaring invullen en tekenen. Daarnaast werd gevraagd of de ondernemer of partner in detentie zat, verblijf buitenland, WSF etc.

7. Controle achteraf

De controles achteraf (en tijdens de bijstandsverlening) zijn gericht op onderzoek naar de feitelijke situatie van de ondernemer en zijn voornamelijk bedoeld om opzettelijk misbruik op te sporen.

Ingrijpende onderzoeksmethodes worden slechts ingezet wanneer voldaan wordt aan het subsidiariteits- en proportionaliteitsbeginsel. Een huisbezoek wordt bijvoorbeeld slechts ingezet als er concrete signalen zijn die erop wijzen dat de ondernemer niet alleenstaand is zoals opgegeven, maar samenwoont met een partner én indien er geen minder ingrijpende manier is om de woonsituatie te controleren. Bij een huisbezoek wordt het toetsingskader voor huisbezoeken in acht genomen. Bij controle en communicatie blijven de door de ondernemer opgegeven situatie en diens goede intenties daarom leidend, tot het tegendeel is gebleken.

Onderzoeken ter controle achteraf vinden plaats naar aanleiding van:

- Signalen van het Inlichtingenbureau¹ op basis van screening van de gehele Tozo-populatie op een aantal fundamentele rechtmatigheidseisen. Het informatieproduct Tozo van het Inlichtingenbureau is ontwikkeld in opdracht van het Ministerie SZW en biedt gemeentes de mogelijkheid om hun controlecapaciteit gericht in te zetten.
- Signalen op basis van eigen medewerkers die tijdens de behandeling constateren dat er mogelijk sprake is van misbruik of oneigenlijk gebruik (bijvoorbeeld bij een ondernemer die zichzelf in verschillende aanvragen en telefoongesprekken steeds tegenspreekt over het wel of niet samenwonen en waarbij de partner ook afzonderlijk een aanvraag indient, Sectoren die wel konden omzetten en toch Tozo aanvroegen en/of aangaven geen inkomsten te hebben);
- Op basis van informatie aangegeven op het rechtmatigheidsformulier
- Signalen op basis van steekproefsgewijze selectie.

Beschrijving onderzoek bij controle achteraf

- Dossieronderzoek
BRP, Suwinet, bedrijfsgegevens Kvk, bankrekeningen, witte inkomsten, onderzoek Uitkeringsadministratie
- Verzending schriftelijk verzoek om aanvullende gegevens
Bijv. bankafschriften, belastingaangiftes, BTW aangifte, jaarstukken, vragen over bedrijfsactiviteiten, overige inkomsten en woonsituatie. De vragen zullen deels voortvloeien uit het signaal dat aanleiding geeft voor de controle.
- Verzending tweede schriftelijk verzoek (hersteltermijn) en bij uitblijven reactie of onvolledige reactie
 - a beëindiging controle-onderzoek, of
 - b start aanvullend vervolgonderzoek indien er aanknopingspunten zijn van misbruik of oneigenlijk gebruik
(opvragen documenten bij derden (vordering), huisbezoek, indien noodzakelijk, proportioneel en subsidiair; waarnemingen ter plaatse en buurtonderzoek).

Het aanvullend vervolgonderzoek richt zich primair op: het niet melden van inkomsten uit loon of uitkering, verblijf in het buitenland, de feitelijke woonsituatie die niet overeen komt met de opgegeven woonsituatie en op ondernemers die voor de crisis niet of nauwelijks actief waren (uren criterium).

Aandachtspunten bij controle achterafinst

- *Winst*

Winst wordt berekend over de periode van een jaar en is niet exact per maand te berekenen. De focus ligt hierbij op ondernemers die mogelijk evident meer hebben verdiend dan opgegeven. Voorbeeld: een ondernemer verklaart geen winst te maken. Uit bankafschriften blijkt dat de ondernemer zakelijke diensten levert en al twee maanden lang wekelijks 1000 euro factureert. Uit de bankafschriften komen geen noemenswaardige zakelijke kosten naar voren.

- *Witte inkomsten*

Inkomsten uit loon of uitkering worden nader gecontroleerd als het verschil tussen de feitelijke inkomsten en de gemelde inkomsten per maand hoger is dan het kruimelbedrag. Deze keuze wordt gemaakt omwille van een efficiënte bedrijfsvoering en doelmatige toepassing van de regeling.

- *Urencriterium*

Het urencriterium wordt gecontroleerd op basis van informatie van de Belastingdienst, BTW nummer, ondernemer gebruik maakt van de zelfstandigenaftrek of onderbouwende verklaringen van de ondernemer dat hij meer dan 1250 uur op jaarbasis werkzaam is als ondernemer.

8. Terugvordering

Deventer maakt gebruik van haar bevoegdheid om bij de Tozo af te wijken van haar lokaal terugvorderings- en sanctiebeleid in onderstaande gevallen:

- Kinderalimentatie als onderdeel van het netto-inkomen.
De minister heeft in de Kamerbrief Min SZW d.d. 13 okt 2020 gemeentes opgeroepen om ruimhartig maatwerk toe te passen bij het korten van inkomsten uit kinderalimentatie. Dat heeft Deventer niet toegepast, wel wordt afgezien van gedeeltelijke of volledig terugvordering van teveel verstrekte bijstand als het gaat om teveel ontvangen bijstand i.v.m. ontvangen kinderalimentatie ogv art 58 lid 2 juncto lid 8 PW.
- Terugvordering Tozo als belemmering bij toegang tot schuldhulpverlening.
De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) geeft gemeenten de ruimte om personen met een fraudeschuld te weigeren voor schuldhulpverlening. Bij de terugvordering van de Tozo zal niet in alle gevallen sprake zijn van fraude. In de AMvB van de Tozo staat wel beschreven dat bij niet of onvoldoende nakoming van de inlichtingenplicht, waardoor ten onrechte of te veel uitkering is verleend, dit bedrag teruggevorderd moet worden op grond van artikel 58, eerste lid, van de Participatiewet. Bij de Tozo zal de aanvrager echter in veel gevallen niet exact weten wat de inkomsten gaan zijn. Naar verwachting zal er in deze gevallen dan ook geen sprake zijn van fraude. Het te veel ontvangen bedrag kan echter wel teruggevorderd worden.
- Vorderingen Tozo die ontstaan op basis van een onverschuldigde betaling worden niet gebruteerdⁱ. Net als bij de PW gaan we vanaf november en december niet meer bruteren omdat een cliënt dan onvoldoende de tijd heeft gehad om de terugvordering terug te betalen. Bij de Tozo zal een terugvordering vaker aan de orde zijn omdat bij de aanvraag wordt uitgegaan van een schatting en het waarschijnlijk is dat deze achteraf niet helemaal correct blijkt te zijn geweest. Wanneer terugvorderingen zijn ontstaan door wijzigingen die door de ondernemer zelf en uit eigen beweging zijn doorgegeven, wordt niet overgegaan tot brutering. Fraudevorderingen worden ten alle tijden gebruteerd. Waar mogelijk zal er bij een terugvordering zoveel mogelijk worden verrekend met nog uit te keren bedragen.

- Bij signalen van het Inlichtingenbureau is er vaak sprake van schending inlichtingenplicht ogv art. 17 PW. In zulke gevallen moet de gemeente normaliter -naast terugvordering van de onterechte of te hoog verstrekte bijstand- ook overgaan tot een boete-onderzoek, eventueel gevolgd door sanctionering. Bij de Tozo houden we rekening met het feit dat veel zelfstandigen zonder kwade bedoelingen ergens iets zijn vergeten door te geven. Bij de terugvorderingsprocedure blijkt uit het dossier vaak al of er aanwijzingen zijn van opzettelijke fraude. Alleen bij die gevallen gaan we over tot een boete-onderzoek. Bij de boete-overweging wordt rekening gehouden met de individuele omstandigheden van de zelfstandige. Met deze beleidskeuze houden wij ook rekening met het feit dat de rijksvergoeding voor de uitvoeringskosten Tozo beperkt en uniform is (€ 450,- per aanvrager) en geen rekening houdt met aanvullende onderzoekskosten, terwijl een boete-onderzoek door een boete-ambtenaar al gauw enkele honderden euro's kost en in dⁱⁱe meeste gevallen leidt tot een zeer beperkte boete.

Voetnoot

1 Screening Inlichtingenbureau Het ministerie van SZW heeft het Inlichtingenbureau gevraagd een informatieproduct te ontwikkelen voor de tijdelijke Tozo-regeling. Het product is bedoeld om de aanvullende uitkering aan ondernemers te controleren. Sinds de start van het product Tozo controle in augustus 2020, zijn er gegevens van het UWV, de Belastingdienst, de KvK, de DUO, het RvIG, de DJI en het CJIB toegevoegd.

UWV	Signaal of de aanvrager tijdens de Tozo periode inkomsten had uit loondienst, een sociale verzekering of pensioen. Signaal of de partner inkomsten had tijdens de Tozo 2 periode.
Duo	Signaal of de aanvrager en/of eventuele partner studiefinanciering ontvangen hebben gedurende de Tozo uitkering.
RvIG	Signaal of er een onregelmatigheid is geconstateerd in de BRP inschrijving tijdens de Tozo periode.
Belastingdienst	Signaal of de Tozo aanvrager aan het urencriterium voldeed volgens zijn IB aangifte 2019.
KvK	Signaal of er een onregelmatigheid is geconstateerd in de KvK inschrijving tijdens de Tozo periode.
DJI/CJIB	Signaal of de Tozo aanvrager en/of eventuele partner gedetineerd zijn geweest of voortvluchtig veroordeeld waren gedurende de Tozo periode. ⁱⁱ

ⁱⁱ De te veel verstrekte uitkering wordt bruto teruggevorderd (inclusief belasting en premies). Alleen wanneer de debiteur in hetzelfde jaar waarin teveel uitkering is verstrekt het bedrag terugbetaalt, kan netto worden terugbetaald. Een bruto terugbetaling kan bij de belastingaangifte als 'negatief inkomen' opgegeven worden, wat leidt tot een belastingteruggaaf. De Centrale Raad van Beroep heeft bepaald dat de sociale dienst niet bruto maar netto moet terugvorderen, indien de betrokkene niet verweten kan worden dat de vordering is ontstaan, en niet verweten kan worden dat de vordering niet reeds is voldaan in het kalenderjaar waarop deze betrekking heeft. Of hieraan wordt voldaan hangt af van de hoogte van de vordering en het moment waarop het terugvorderingsbesluit is genomen (begin van het jaar, tegen het einde van het jaar, of later).